

Beskrivning av inplacering och gestaltning av byggnad och utemiljö för begravningsceremonier på Strandkyrkogården.

Byggnaden är placerad som en målpunkt – ett litet träskrin i fonden – inplacerat för att bevara och förstärka platsen där bergssidan och dammen är de rumsliga grundstenarna på platsen. Byggnadens orientering och planform samspelar med platsens unika förutsättningar. Den hårdgjorda utemiljön (där upp och nervända gravstenar återanvänds som inslag i stenläggningen) definieras rumsligt av den gamla murresten och bergssidan tillsammans med byggnaden i vinkel och entréportikens tak. Det skapas ett tydligt uterum, en förgård, en utomhusceremoniplats som vid behov kan breda ut sig upp i den skålade backen som bildar en naturlig amfiteater.

Står man i backen får man en möjlighet att visuellt få överblick om det är väldigt mycket människor. Vissa begravningar kan samla hundratals personer, då är det inte fråga om en samlad inomhusceremoni utan om sörjande människor som samlats för att visa respekt. Platsen och byggnaden är tänkt att leda människor i rörelse in över förgården genom den glasade korridoren in till kistan i ceremonilokalen och ut genom dörren direkt från ceremonilokalen. Som en säkerhetsåtgärd finns en extra utgång ut mot baksidan om det blir mycket folk inne i lokalen och ute på förgården samtidigt.

Angöringen av begravningsbilar och övriga tjänstebilar sker på baksidan av anläggningen diskret placerat för att visuellt inte störa de sörjande när de närmar sig anläggningen. Vägbanorna och de nya gångvägarna är försänkta i relief i relation till omgivande mark. Detta skapar en optisk effekt av att landskapsrummet upplevs obrutet, utan vägar som skär igenom pelousen och stör siktlinjen. Som referens är här Leverentz sätt att med lätt markmodellering på närliggande Skogskyrkogården försänka vägar och låta det storslagna skogslandskapet visuellt råda över infrastrukturen.

Strandkyrkogården – namnet signalerar närhet till vatten - men närheten är mer geografisk än visuell. Förslaget accentuerar dammen och dess visuella kontakt mot Drevviken. *Detta sammanhang skulle förstärkas ytterligare om man kunde röja ut lite i vissa dungar nere vid strandlinjen.*

Idag slingrar sig en vattenfåra ner mot dammen, den leds om något för att rama in förgården/utomhusceremoniplatsen. Från de befintliga parkeringsplatserna leds besökarna ner via en nyanlagd tillgänglig gångväg och en bro som leder över vattenfåran. Besökare som går ner andra vägar går också över vattenfåran innan man kommer in på utomhusceremoniplatsen/ förgården.

Utskurna hushörn vid golvnivå inne i ceremonilokalen gör att det blir ett samspel med vattenspegeln utanför. Kistans möjliga placering i hörnet mot vattenspegeln leder blicken vidare ner mot dammen och i förlängningen Drevvikens vatten. Detta kan symbolisera pånyttfödelse, kretslopp, återfödelse eller helt enkelt bara vara en trösterik skönhetsupplevelse.

Andra element som förslaget förstärker är de vackra ekarna som står uppe på kullen och tårpilarna nere vid dammen. Träden ramas medvetet in av de stora fönstren inifrån och blir naturliga blickfång.

Nya planteringsytor föreslås i anslutning till byggnad och intilliggande bergssida. Dessa utformas i samklang med omgivande landskap som förädlad naturmark med inslag av skogs- och ängsväxter som ormbunkar, krolliljor och myskmadra. En stram, städsegrön häck bildar avgränsning av förgården där bäckfåran inte finns. Som ett blickfång på torget står ett solitärträd för årstidsväxling, lövskugga och som rumskapande element. Det skyddande växtförhållandet och det goda mikroklimatet kan här möjliggöra ett för platsen unikt träd med stark karaktär som annars kräver en lägre växtzon förslagsvis ett Näsduksträd.

Byggnaden förhåller sig till omgivningen i sin volym och orientering och sammanhanget förstärks av materialvalen. Utvändigt kläs byggnaden med träpanel i varierande bredder som kommer att gråna med tiden och taken får sedumtak. Socklarna kläs med granit för att förankra byggnaden på platsen. Sedumtaket bidrar till fördröjning av dagvattnet. Från det större taket samlar en enda utkastare upp dagvattnet och leder ner det i vattenspegeln.

(jfr Notre Dame du Haut i Ronchamps)

Väggarna i ceremonilokalen avslutas med glas närmast taket och takets form med den medvetet gjorda ljussättningen gör att innertaket kommer att lysa som en lanterna under de mörka årstiderna och om natten.

Korridoren som leder från huvudentrén in i ceremonilokalen är helt uppglasad på ena sidan och kan vid större ceremonier öppnas upp helt mot förgården. Motstående vägg är tänkt som ett belyst konstverk som kommer att synas utifrån även när det inte är en ceremoni. Under konstverket är en väggfast bänk placerad som man kan sitta på inför en ceremoni inne i det stora rummet eller under en utomhusceremoni när glasväggen är öppen.

Invändigt är ceremonilokalen ett riktningsslöst rum dvs det är ett rum tillägnat avskedet från en anhörig eller närstående person oavsett tro eller livsåskådning. Det finns inga religiösa symboler, de lyfts in vid behov. Rummet möjliggör olika möbleringar allt efter önskemål om orientering av kistan.

Innerväggarna är i ljust trä i böljande former, golvet är ett slitstarkt terrazzogolv som är konstnärligt utformat. I övrigt är det utblickarna som får stå för de dekorativa inslagen. Taket är också i trä med infälld belysning som lyser upp både in och utvändigt.

All teknik är placerad i källaren med access från "baksidan".

4 november 2020

Åsa Flarup Källmark

ark SAR/MSA

Elin Samuelsson

ark LAR/MSA